

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
“КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ”
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою
Протокол № 6 від 14.03.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою радою
протокол № 6 від 17.03.2025
Голова вченої ради
Лєся КРУПНА



**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ**

**у Комунальному закладі вищої освіти
“Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія”
Полтавської обласної ради**

**Введене в дію
наказом директора №41/од
від 17.03.2025**

Директор
Лєся КРУПНА



**Кременчук
2025**

**Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників
у Комунальному закладі вищої освіти
“Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія”
Полтавської обласної ради**

I. Загальні положення, основні поняття, мета і завдання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників

1.1. Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників (далі – Положення) у Комунальному закладі вищої освіти “Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія” Полтавської обласної ради (далі – Академія) є невід’ємною складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Академії.

1.2. Положення розроблено відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про загальну середню освіту”, “Про фахову передвищу освіту”, “Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800, “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 та інших нормативно-правових актів.

1.3. Положення визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Академії (включаючи механізм оплати, умови).

1.4. Положення спрямоване на реалізацію системи безперервного підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Академії.

1.5. Метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Академії є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

1.6. Завданнями підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Академії є:

– удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності);

– набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності / спеціалізації (освітньої програми);

– формування та розвитку мовленнєвої, цифрової, комунікаційної, інклюзивної, емоційно-етичної компетентностей тощо.

1.7. Педагогічні і науково-педагогічні працівників Академії можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом)

1.8 Академія забезпечує підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у межах повноважень та відповідно до діючих нормативно-правових актів.

1.9. Суб'єктами підвищення кваліфікації є заклади освіти (їх структурні підрозділи), наукові установи, інші юридичні чи фізичні особи, у тому числі фізична особа – підприємець, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним та науково-педагогічним працівникам.

II. Види та організація підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників

2.1. Педагогічні та науково-педагогічні працівники **зобов'язані** постійно підвищувати свою кваліфікацію.

2.2. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Академії можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

2.3. **Формами** підвищення кваліфікації: є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

2.4. **Основними видами** підвищення кваліфікації є:

– навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, участь у

наукових, науково-практичних та науково-методичних конференціях і семінарах, що проводяться в Академії та за його межами тощо;

– стажування.

2.5. Окремі види діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників Академії (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, професійне стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти тощо) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації після проходження відповідної процедури зарахування. (Додаток 1)

2.6. Підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників відбувається згідно з планами, які схвалюються щорічно в установленому порядку вченою радою Академії та затверджуються наказом директора.

2.7. У разі виробничої необхідності до затвердженого в установленому порядку Плану можуть бути внесені зміни на підставі відповідних вмотивованих службових записок завідувачів кафедр, голів ЦК інших офіційних клопотань, документів із зазначенням очікуваних результатів підвищення кваліфікації, які погоджуються із заступником директора, методистом Академії.

2.8. Направлення на підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Академії здійснюється за наказом директора.

2.9. Педагогічні і науково-педагогічні працівники Академії з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб, змісту власної викладацької діяльності та/або посадових обов'язків самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів підвищення кваліфікації).

Під час вибору суб'єкта підвищення кваліфікації обов'язково береться до уваги:

– наявність інформації про нього у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, зокрема шляхом подання безкоштовного запиту на вебсайті Міністерства юстиції України;

- наявність вебсайту суб'єкта підвищення кваліфікації, оприлюднення на ньому програм підвищення кваліфікації та їх відповідність вимогам нормативно-правових актів;
- наявність зразка документа про підвищення кваліфікації, його оприлюднення суб'єктом підвищення кваліфікації на своєму вебсайті та наявність у ньому інформації, визначеної нормативно-правовими актами у сфері підвищення кваліфікації.

2.10. Академія може організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи науково-педагогічних та/або педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

2.11. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Академії можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

2.12. Функції щодо організації підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у межах України покладені на методичний кабінет Академії, який:

- веде облік проходження підвищення кваліфікації педагогічними і науково-педагогічними працівниками;
- формує проект Плану підвищення кваліфікації педагогічних науково-педагогічних працівників (далі – План) на наступний навчальний рік. Підставами для формування проектів Планів є заявки від завідувачів кафедр/голів ЦК;
- проводить моніторинг виконання затверджених в установленому порядку Планів;
- завчасно інформує педагогічних і науково-педагогічних працівників і кафедри / ЦК про терміни проходження працівниками підвищення кваліфікації;
- забезпечує документальний супровід підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників;

- приймає звіти педагогічних і науково-педагогічних працівників про проходження ними підвищення кваліфікації, копії відповідних свідоцтв, сертифікатів чи посвідчень та інших документів, що підтверджують підвищення кваліфікації;
- здійснює інші організаційні заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, у т.ч. інформує їх щодо можливостей підвищення кваліфікації;
- систематично інформує адміністрацію Академії про стан виконання Планів, вносить пропозиції щодо подальшого удосконалення цього напрямку освітньої діяльності.

2.13. Складання Плану підвищення кваліфікації (Додаток 2) здійснюється у відповідності до наступної процедури:

2.13.1. Завідувачі кафедр/голови ЦК щорічно до 01 жовтня надають до методичного кабінету Академії план-заявку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників кафедр / комісій на наступний рік (Додаток 2).

2.13.2. Вчена рада Академії на основі узагальнених методичним кабінетом пропозицій кафедр/комісій затверджує орієнтовний щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників та здійснює його оприлюднення на сайті Академії.

2.13.3. Після оприлюднення кошторису Академії протягом 15 днів здійснюється уточнення та коригування Плану підвищення кваліфікації з урахуванням суми коштів виділених для фінансування підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Академії та пропозицій педагогічних та науково-педагогічних працівників.

2.13.4. Після внесення змін та коректив відповідно обсягів фінансування підвищення педагогічних та науково-педагогічних працівників Вченою радою затверджується План підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників на рік.

2.14. Проходження підвищення кваліфікації педагогічного і науково-педагогічного працівника здійснюється на підставі супровідних документів:

- заява про направлення на підвищення кваліфікації (Додаток 3);
- направлення на підвищення кваліфікації (Додаток 4);
- витяг з протоколу засідання кафедри (Додаток 5);
- індивідуальний план (у 2 примірниках) (Додаток 6), що містить інформацію про мету, завдання, строк, зміст, результат підвищення кваліфікації
- навчально-методичне видання з дисципліни
- звіт про підвищення кваліфікації (у 2-х примірниках) (Додаток 7);
- документ про проходження підвищення кваліфікації.

2.15. Обробка персональних даних педагогічних і науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до вимог Закону України “Про захист персональних даних”.

2.16. Направлення педагогічних і науково-педагогічних працівників для проходження підвищення кваліфікації за межі України здійснюється відповідно до Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 411, на підставі договорів, укладених з іноземними вищими навчальними закладами, науковими та іншими установами, а також календарних програм співпраці кафедр/ЦК.

2.17 Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб’єктом підвищення кваліфікації.

2.18. Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним або науково-педагогічним працівником.

2.19. Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах.

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників може здійснюватися в Академія або в іншому закладі освіти.

Керівником такого стажування призначається педагогічний або науково-педагогічний працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання та/або успішно пройшов сертифікацію в установленому законодавством порядку. Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію(далі – супервізор).

Оплата праці супервізора розраховується відповідно до ставок погодинної оплати праці за проведення навальних занять з аспірантами, слухачами курсів, які займають посади, що потребують наявності освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста чи ступеня вищої освіти магістра, в обсязі не більше ніж 10 годин на тиждень з відповідними нарахуваннями на оплату праці. Конкретний обсяг оплачуваних годин встановлюється у договорі або закладом освіти (науковою установою), в якому проводиться стажування. Оплата праці супервізора у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників.

2.20. Директор, заступники директора, керівники структурних підрозділів, завідувачі кафедр, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи. Обсяг такого підвищення кваліфікації становить не менше 72 годин.

III. Зміст, обсяг підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників

3.1. Програми підвищення кваліфікації затверджуються в установленому порядку. Якщо підвищення кваліфікації здійснюється в організаціях та на підприємствах, його навчальні плани та програми визначаються договором між Академією і закладом-виконавцем.

3.2. Підвищення кваліфікації може здійснюватися як з відривом, так і без відриву від основної діяльності педагогічного або науково-педагогічного працівника.

3.3. Загальний обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Академії які забезпечують здобуття вищої освіти в Академії протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС) (один кредит ЄКТС становить 30 годин) (180 годин) за накопичувальною системою.

Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічних працівників Академії, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти в Академії протягом п'яти років не може бути меншим ніж 150 годин з обов'язковим щорічним підвищенням кваліфікації.

Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічних працівників Академії які забезпечують здобуття фахової передвищої освіти в Академії протягом п'яти років не може бути меншим ніж 120 годин з обов'язковим щорічним підвищенням кваліфікації.

3.4. Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

3.5. Зміст Індивідуального плану та програми підвищення кваліфікації формується з урахуванням галузевої специфіки, наукового спрямування педагогічних і науково-педагогічних працівників та визначається:

- вимогами суспільства щодо забезпечення висококваліфікованими фахівцями;

- сучасними вимогами щодо форм, методів і засобів професійної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- стандартами освітньої діяльності;
- досягненнями у напрямках професійних компетентностей, психолого-фізіологічних особливостей здобувачів освіти певного віку, створенням безпечного інклюзивного середовища, особливостей інклюзивного навчання, використанням інформаційно-комунікативних та цифрових технологій, мовленнєвої, цифрової, комунікаційної, інклюзивної, емоційно-етичної підготовки тощо.

Програма підвищення кваліфікації спрямовується на оволодіння, оновлення та поглиблення працівниками спеціальних фахових, науково-методичних, педагогічних, соціально-гуманітарних, психологічних, правових у тому числі вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду, що сприяє якісному виконанню ними своїх посадових обов'язків, розширенню їх компетенції тощо.

Навчання забезпечує поєднання теоретичного матеріалу з практичною спрямованістю у вирішенні конкретних завдань і проблем розвитку закладів вищої освіти.

3.6. Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться (загальні, фахові тощо).

3.7. Програма також може містити інформацію про:

- розподіл годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольна робота тощо);
- особу (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, педагогічне / вчене звання, місце та / або досвід роботи тощо);
- строки виконання програми;

- місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцем знаходження замовника тощо), очікувані результати навчання;
- вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер освітньої послуги;
- графік освітнього процесу;
- академічні, професійні можливості за результатами опанування програми;
- можливість надання подальшої підтримки чи супроводу;
- додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);
- документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

3.8. Суб'єкти підвищення кваліфікації можуть розробляти програми підвищення кваліфікації на основі типових програм підвищення кваліфікації, що затверджуються МОН.

IV. Фінансування підвищення кваліфікації

4.1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Академії є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження закладу освіти та/або його засновника, інші джерела, не заборонені законодавством.

4.2. У разі підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Академії за рахунок коштів державного або обласного бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі Академії на підвищення кваліфікації, укладення договору між керівником Академії та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

4.3 За рахунок коштів, передбачених у кошторисі Академії здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, які працюють на базі Академії за основним місцем роботи.

4.4. Підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників може здійснюватися на підставі діючих угод про співпрацю Академії з зовнішніми партнерами (установами, організаціями), у т.ч. з закордонними.

4.5. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації може здійснюватися:

- педагогічними та науково-педагогічними працівниками Академії, які працюють за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації;
- іншими особами, які працюють в Академії на посадах педагогічних та науково-педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

4.6. На час підвищення кваліфікації відповідно до затвердженого плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством за педагогічним або науково-педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати. Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

4.7. Факт підвищення кваліфікації педагогічного або науково-педагогічного працівника Академії підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується директором Академії або уповноваженою ним особою та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.